Tehyläisten täydennyskoulutuksen toteutuminen 2023

Kysely tehyläisille lokakuussa 2023

Tehy ry

tutkimuspäällikkö Juha Kurtti

Tehyläisten täydennyskoulutuksen toteutuminen 2023

- Kyselyn tarkoituksena oli selvittää tehyläisten täydennyskoulutuksen toteutumista vuoden 2023 aikana (toteutus lokakuussa, joten loppuvuoden osalta tulokset ennakoivia).

- Lisäksi kysyimme siitä, ovatko jäsenemme käyttäneet aikaa oma ehtoiseen jatkuvaan oppimisen. Tiedustelimme heidän näkemyksiään ammatillisen täydennyskoulutuksen määrällisestä sääntelystä sekä tekijöistä, jotka vaikuttavat riittävään täydennyskoulutuksen määrään. Edelleen kysyimme täydennyskoulutuksen vastaavuudesta osaamistarpeisiin ja itselle tärkeistä täydennyskoulutusaiheista.

- Kysely lähetettiin noin 18 000 työssä olevalle tehyläiselle. Osittaiseen satunnaisotokseen poimittiin mukaan työntekijöitä Tehyn jäsenprofiilin mukaisesti siten, että edustettuina oli julkisen sektorin lisäksi yksityiseltä sektorilta ja valtion sektorilta jäseniä.

- **Vastausaika 26.9-11.10.2023**

- Vastauksia saatiin yhteensä 1630 (**n=1630**), joten vastausprosentiksi muodostui noin 9%.

- Määrittelyn selkiyttämiseksi vastaajille kerrottiin täydennyskoulutuksella tarkoitettavan: ”*Ammatillista osaamista kehittävää ja ylläpitävää koulutusta, jolla voidaan esimerkiksi vastata työntekijän muuttuvan työnkuvan ja vastuiden edellyttämään osaamistarpeeseen. Täydennyskoulutus voi olla sisällöltään laaja-alaista (esim. kieli- tai vuorovaikutusosaamisen kehittämistä) tai substanssiosaamista vahvistavaa (esim. lääkeosaamista tai digitalisaation edellyttämää osaamista). Lisäksi sillä voidaan tarkoittaa henkilöstön välisen tehtäväjaon tarkoituksenmukaista kehittämistä tai uudenlaisiin ammattikuviin tähtäävän osaamisen koulutusta.* ”

Vastaajien taustatiedot

- 95% naisia
- 5% miehiä
- Korkeintaan 39-vuotiaita vain 7%, lähes puolet (47%) vähintään 55-vuotiaita, 23% vähintään 60-vuotiaita
- Julkisella sektorilla työskenteli 85%, yksityisellä 9%, valtiolla tai kolmannella sektorilla 6%
- 51% työskenteli sairaaloissa, 18% sosiaali- tai terveyskeskuksessa tai vastaavassa, 7% päiväkodissa, 6% ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja 9% yksityisissä palveluissa
- Kaikki YTA-alueet olivat edustettuna:
  - Länsi-Suomen YTA 32%
  - Etelä-Suomen YTA 31%
  - Pohjois-Suomen YTA 18%
  - Itä-Suomen YTA 14%
  - Sisä-Suomen YTA 5%

Vastaajien taustatiedot

- Lähes kaikilla vastaajilla oli toistaiseksi voimassa oleva työsuhde (95%)
- 9/10 oli kokoaikaisessa työssä, 1/10 osa-aikaisessa
- 35% oli AMK-tutkinto, 24% opistotason tutkinto, 20% ammatillinen tutkinto, 7% YAMK, 2% maistereita
- Vastaajista puolet oli sairaanhoitajia, lähi- tai perushoitajia, lastenhoitajia ja hammashoitajia lähes viidennes. Lisäksi vastaajissa oli fysioterapeutteja, kätilöitä, laboratoriohoitajia, röntgenhoitajia ja terveydenhoitajia (5-3% / ammattinimike) sekä suuhygienistejä ja sosionomeja (n 1% / ammattinimike.)
- Noin 7% vastaajista ilmoitti lisäksi, jonkin muun ammattinimikkeen / tehtävänimikkeen, kuten mm.
  - päivähoitaja, ohjaaja, tutkimushoitaja, mielisairaanhoitaja, asiantuntija, digihoitaja, työterveyshoitaja, jalkojenhoitaja, kuntohoitaja, kodinhoitaja hygieniahoitaja, diabeteshoitaja, toimintaterapeutti, audionomi, koulunkäynninohjaaja, luottamusmies, työsuojeluvaltuutettu jne.

Miten paljon aikaa olet käyttänyt / tulet käyttämään vuoden 2023 aikana täydennyskoulutukseen yhteensä? (1 täydennyskoulutuspäivä on laajuudeltaan vähintään 6 tuntia).

Vastaajien määrä: 1618

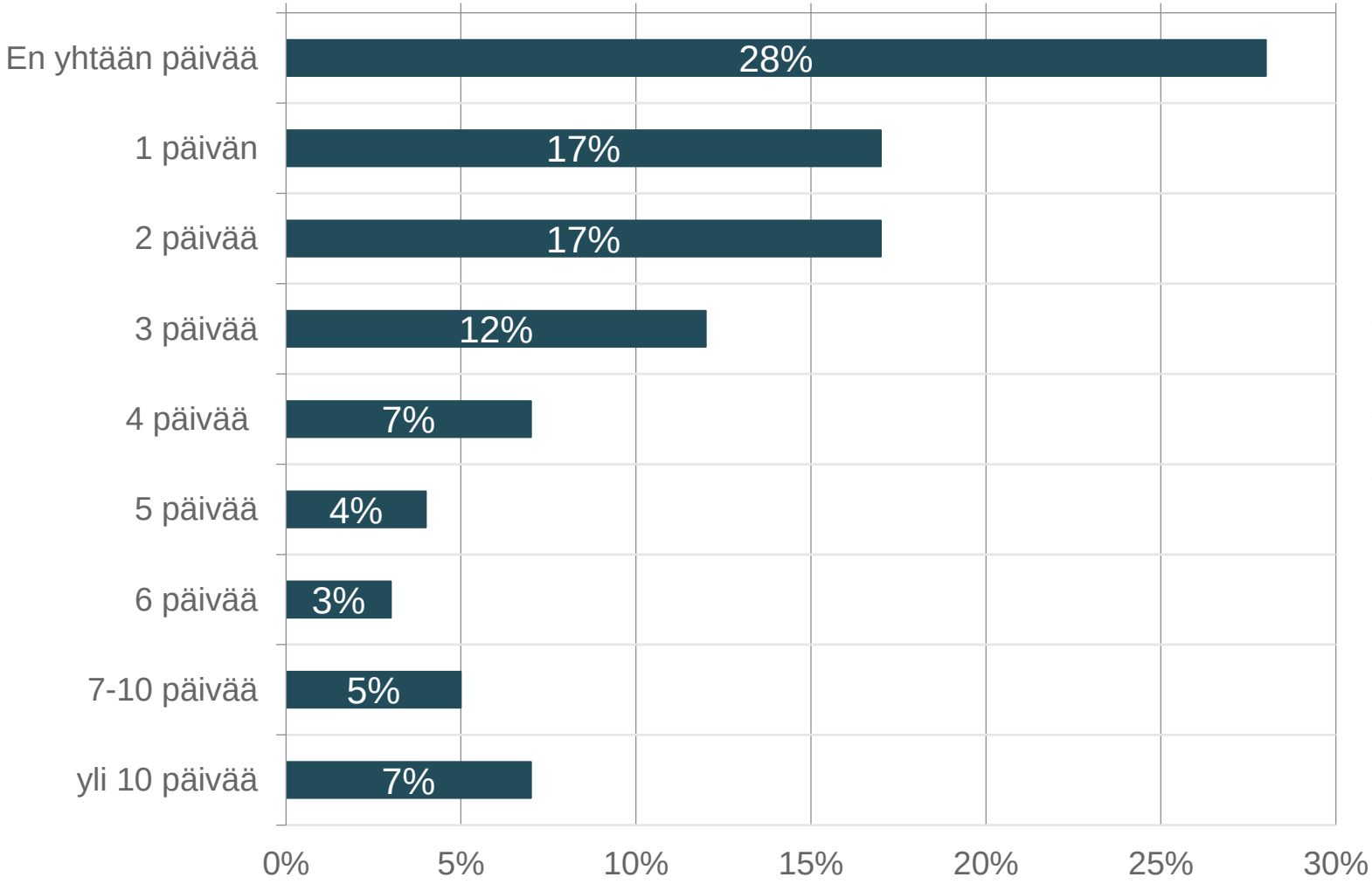

Havaintoja:
- Lähes kolmannes (28%) vastaajista ei ole käyttänyt lainkaan aikaa täydennyskoulutukseen vuoden 2023 aikana
- Vajaa puolet on käyttänyt 1-3 päivää (46%) Aikaa täydennyskoulutukseen
- Tehyn suosituksen minimitason (6 päivää) verran aikaa on käyttänyt yht. n. 15% vastaajista

Kuinka suuri osuus käyttämästäsi ajasta täydennyskoulutukseen on toteutunut / tulee toteutumaan työajalla tai palkallisella vapaalla 2023 aikana?

Vastaajien määrä: 1154

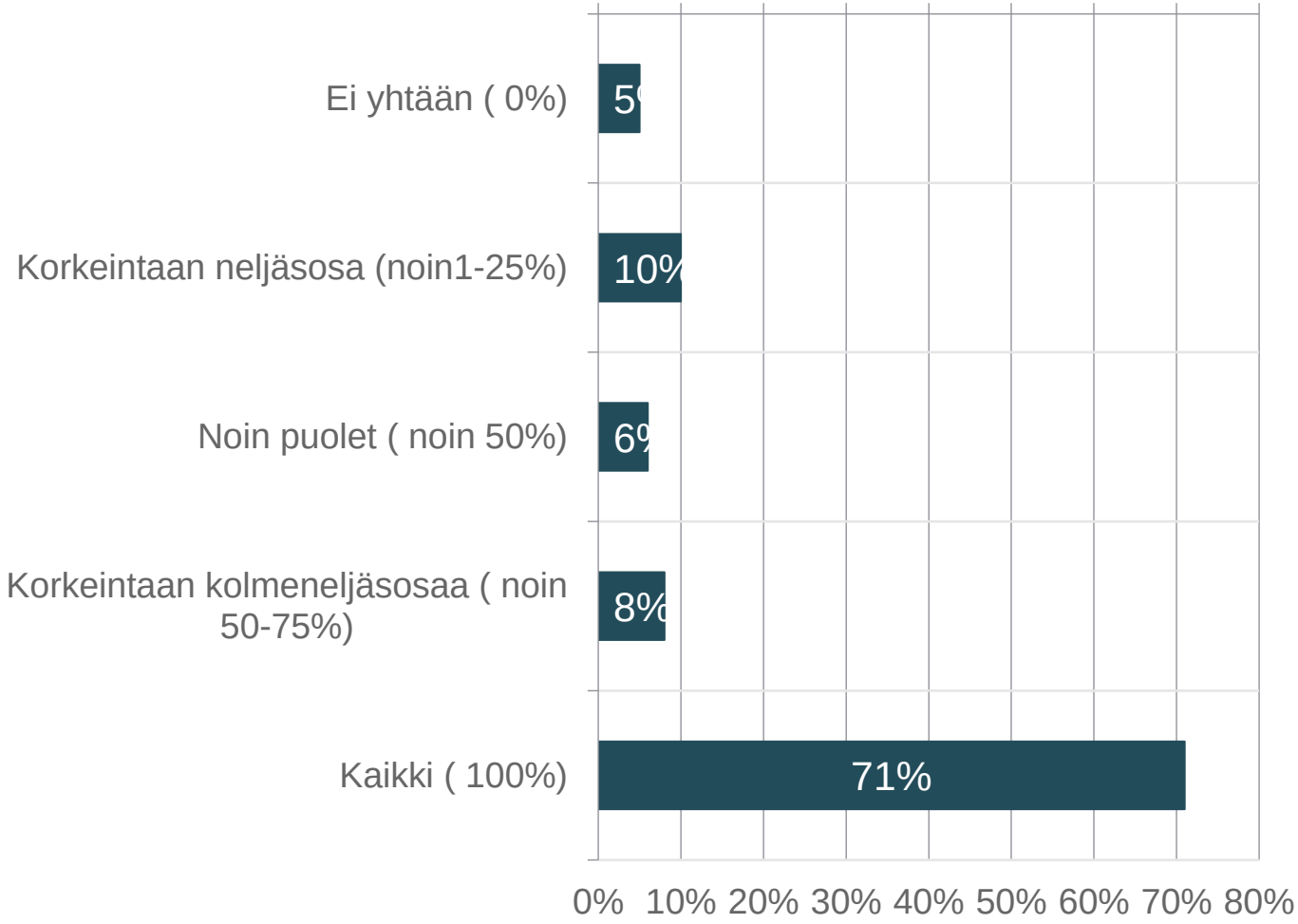

Havaintoja:
- Lähes ¾ osaa vastaajista on saanut käyttää kaikkeen osallistumaansa täydennyskoulutukseen työaikaa tai palkallista vapaata
- Noin viidennes on voinut käyttää korkeintaan puolet osallistumaansa täydennys-koulutuksestaan työaikaa tai palkallista vapaata

Miten täydennyskoulutuksesi on toteutunut vuoden 2023 aikana? Voit valita useamman vaihtoehdon.

Vastaajien määrä: 1163, valittujen vastausten lukumäärä: 1615

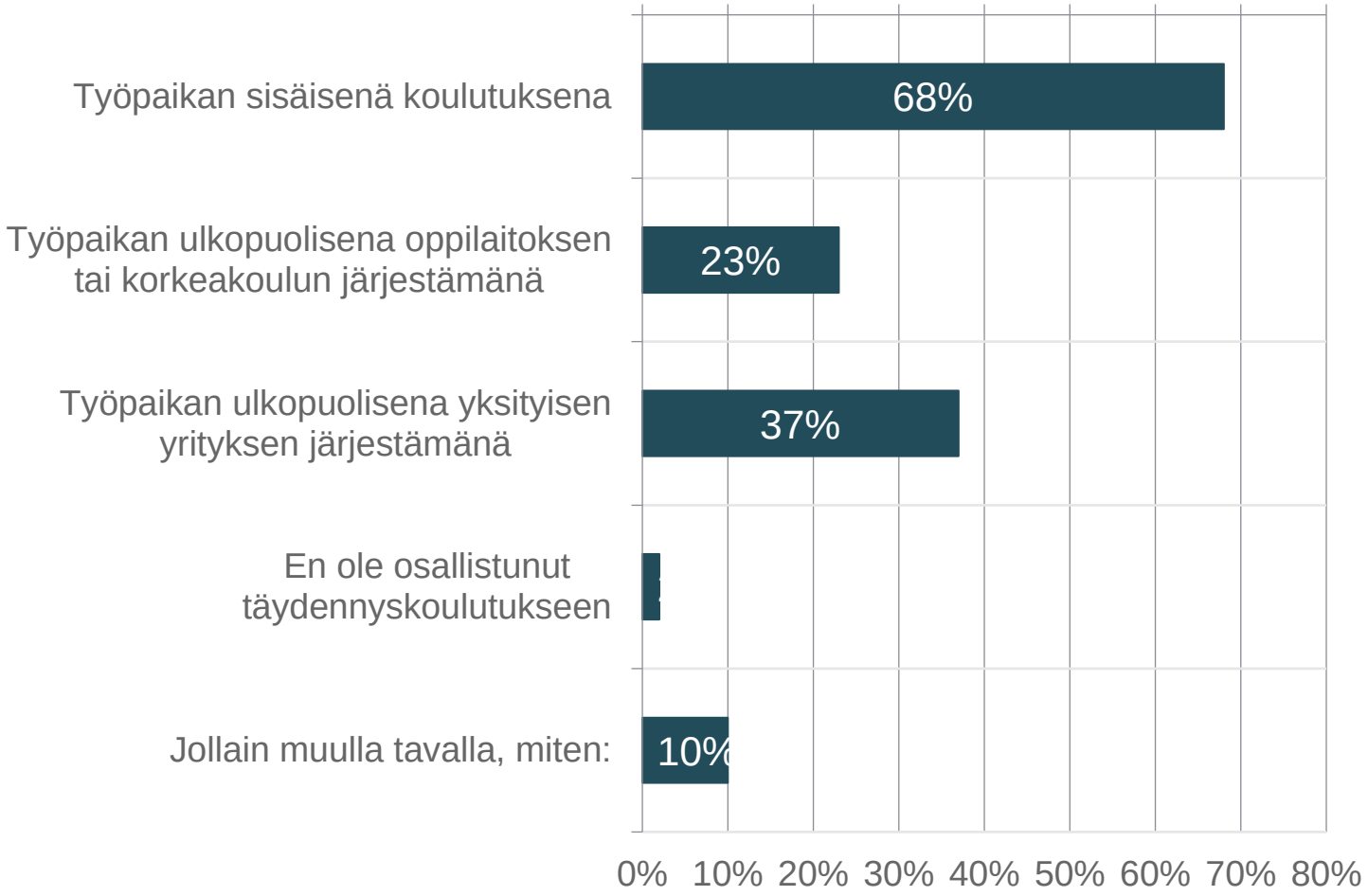

Havaintoja:
- Suurin osa (68%) täydennyskoulutuksesta
On toteutunut työpaikan sisäisenä koulutuksena
- Yli kolmannes on osallistunut yksityisen yrityksen
Järjestämään täydennyskoulutukseen
- N. neljännes on osallistunut oppilaitoksen tai
Korkeakoulun järjestämään täydennyskoulutukseen

Mitä toteutustapaa täydennyskoulutuksessa on käytetty vuoden 2023 aikana? Voit valita useamman vaihtoehdon.

Vastaajien määrä: 1164, valittujen vastausten lukumäärä: 1656

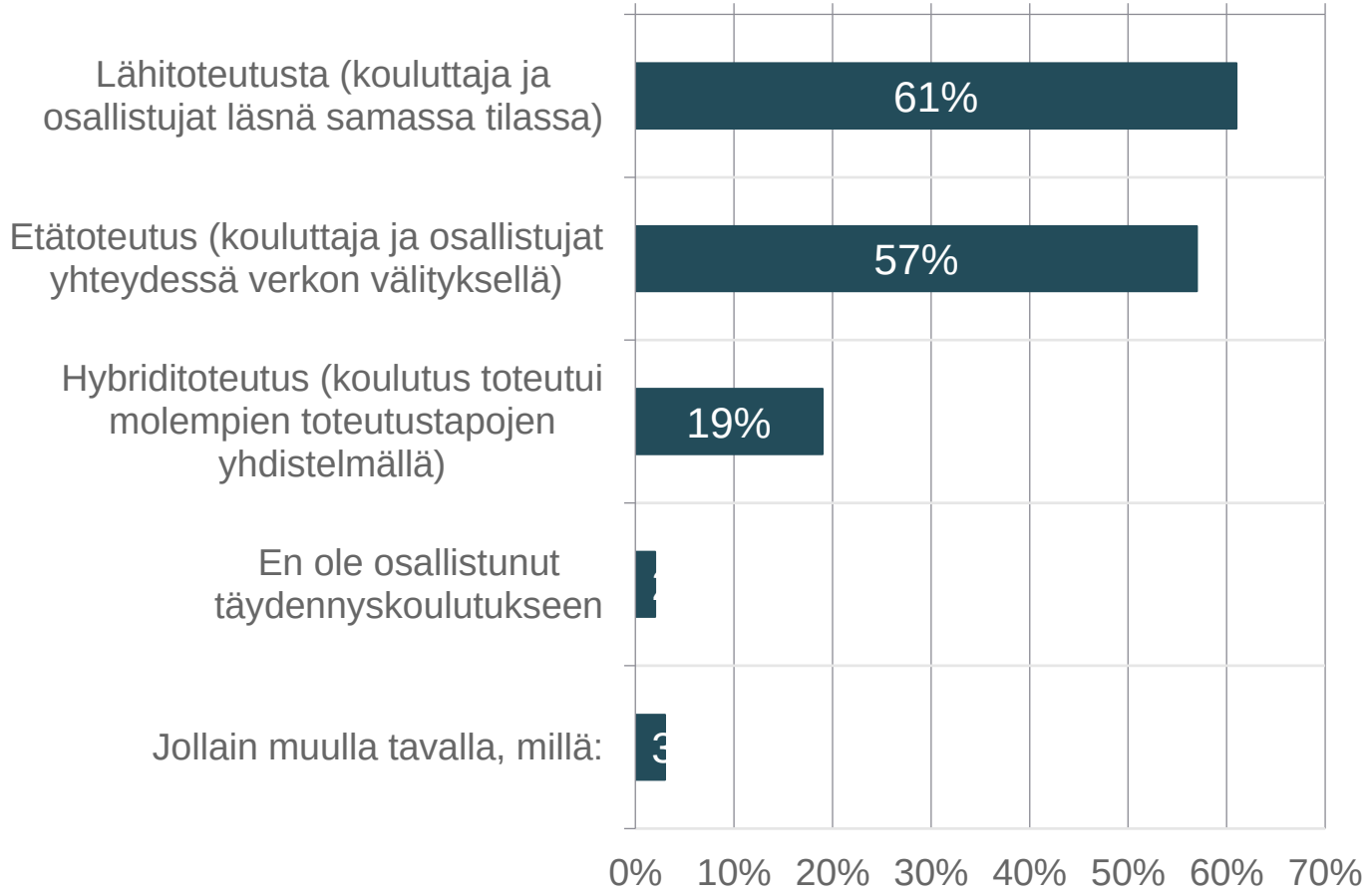

Havaintoja:

- Täydennyskoulutukset järjestettiin pääsääntöisesti joko lähitoteutuksena tai etätoteutuksena
- Vajaa viidennes osallistui myös hybriditoteutukseen
- Muina tapoina mainittiin mm. Verkkokurssit, itseopiskelu, verkkokokeet, -suoritteet

Kuinka paljon aikaa olet käyttänyt omaehtoiseen vapaa-ajalla tapahtuvaan jatkuvaan oppimiseen vuoden 2023 aikana? (esim. ammattikirjallisuus, opintojen suorittaminen jne.)

Vastaajien määrä: 1615

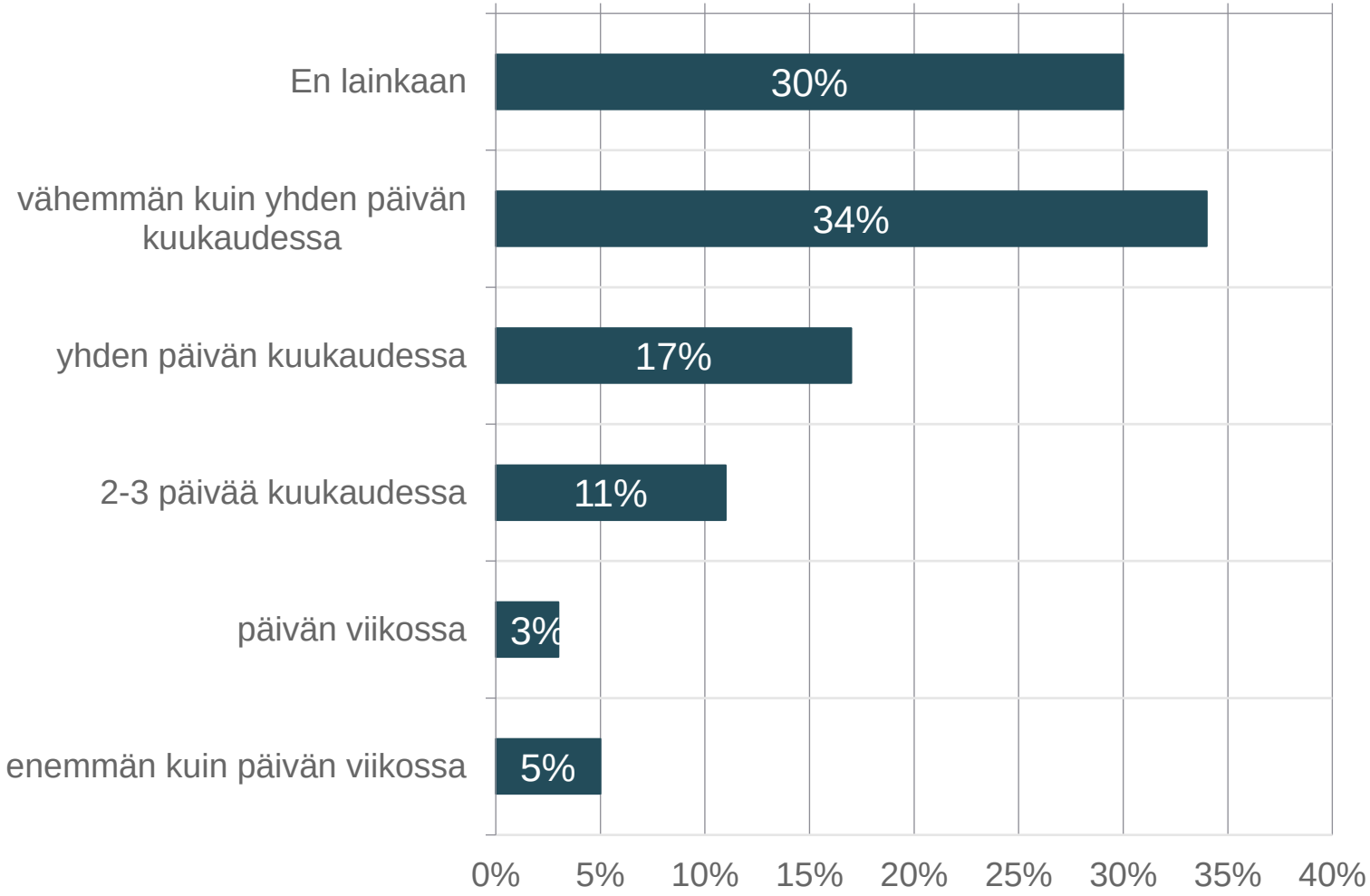

Havaintoja:
- Lähes kolmannes (30%)
ei käyttänyt lainkaan aikaa omaehtoiseen
ja vapaa-ajalla tapahtuvaan jatkuvaan oppimiseen
- Noin kolmannes vähemmän kuin päivän kk:ssa
Noin viidennes vähintään 2 päivää kk:ssa

Oletko saanut mielestäsi riittävästi ammatillista täydennyskoulutusta vuoden 2023 aikana?

Vastaajien määrä: 1615

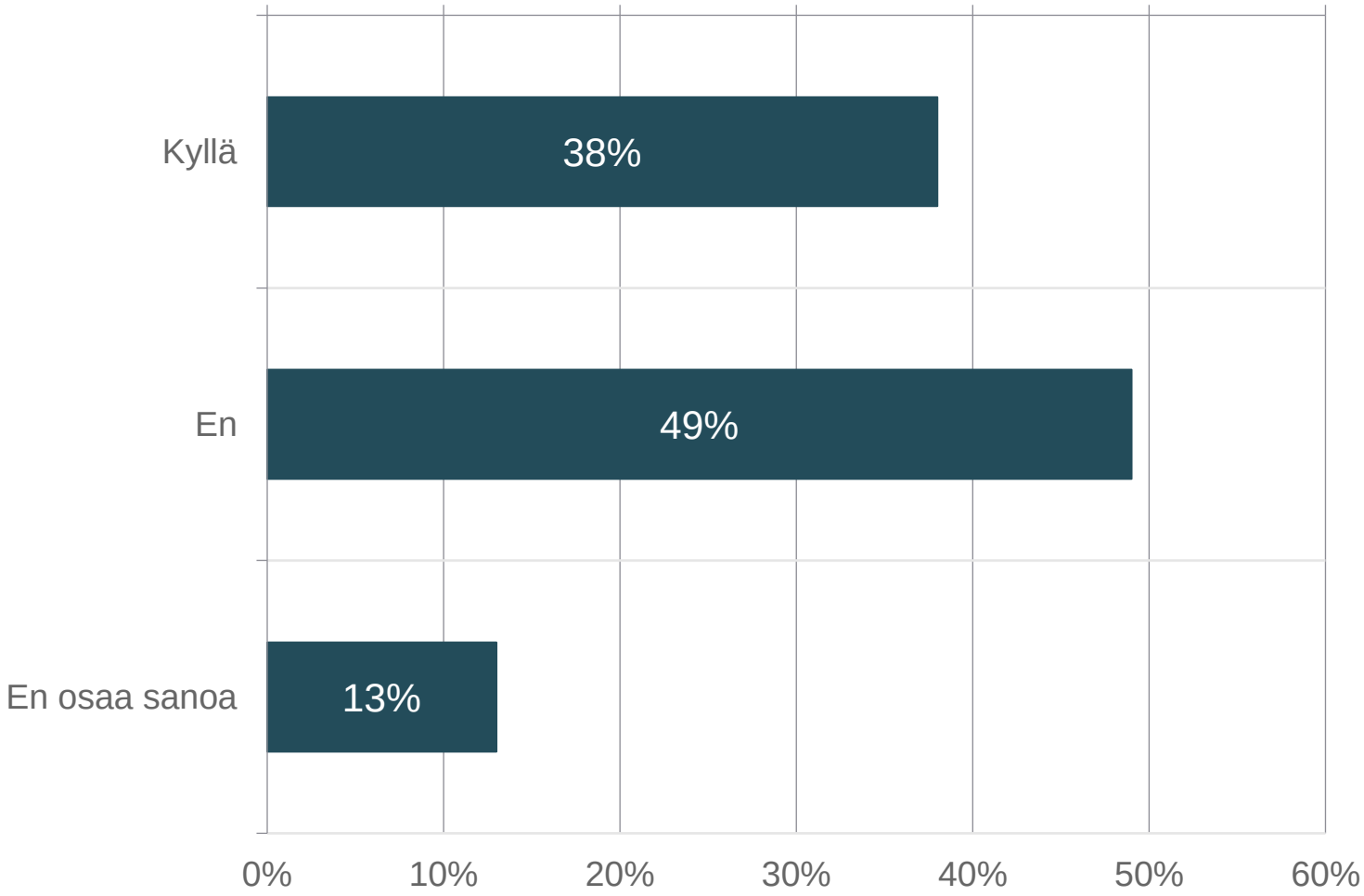

Havaintoja:
- n. puolet (49%) vastaajista ei ole saanut omasta mielestään riittävästi ammatillista täydennyskoulutusta kuluvan vuoden aikana

Tulisiko täydennyskoulutuksen määrästä asettaa jokin aikamääre vähimmäisvaatimukseksi ammattihenkilölle (kuten x päivää / vuodessa)?

Vastaajien määrä: 1614

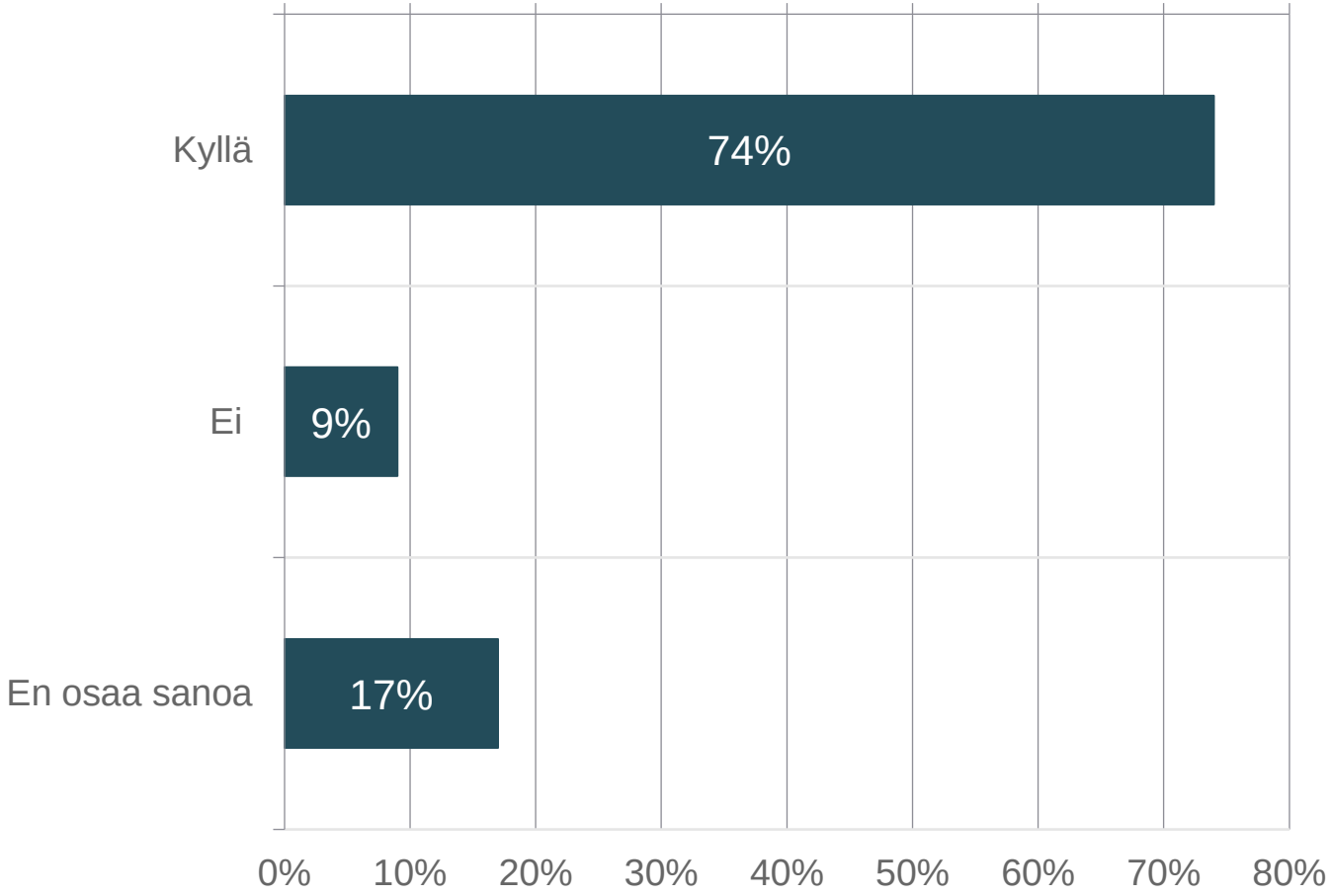

Havaintoja:
- n. ¾ (74%) vastaajista oli sitä mieltä, että täydennyskoulutuksen määrästä tulee asettaa jokin aikamääre vähimmäisvaatimukseksi Ammattihenkilölle
- Vajaa viidennes ei osaa sanoa

Mikäli jokin määrällinen vähimmäisvaatimus asetettaisiin, niin mikä olisi mielestäsi riittävä määrä vuodessa?

Vastaajien määrä: 1608

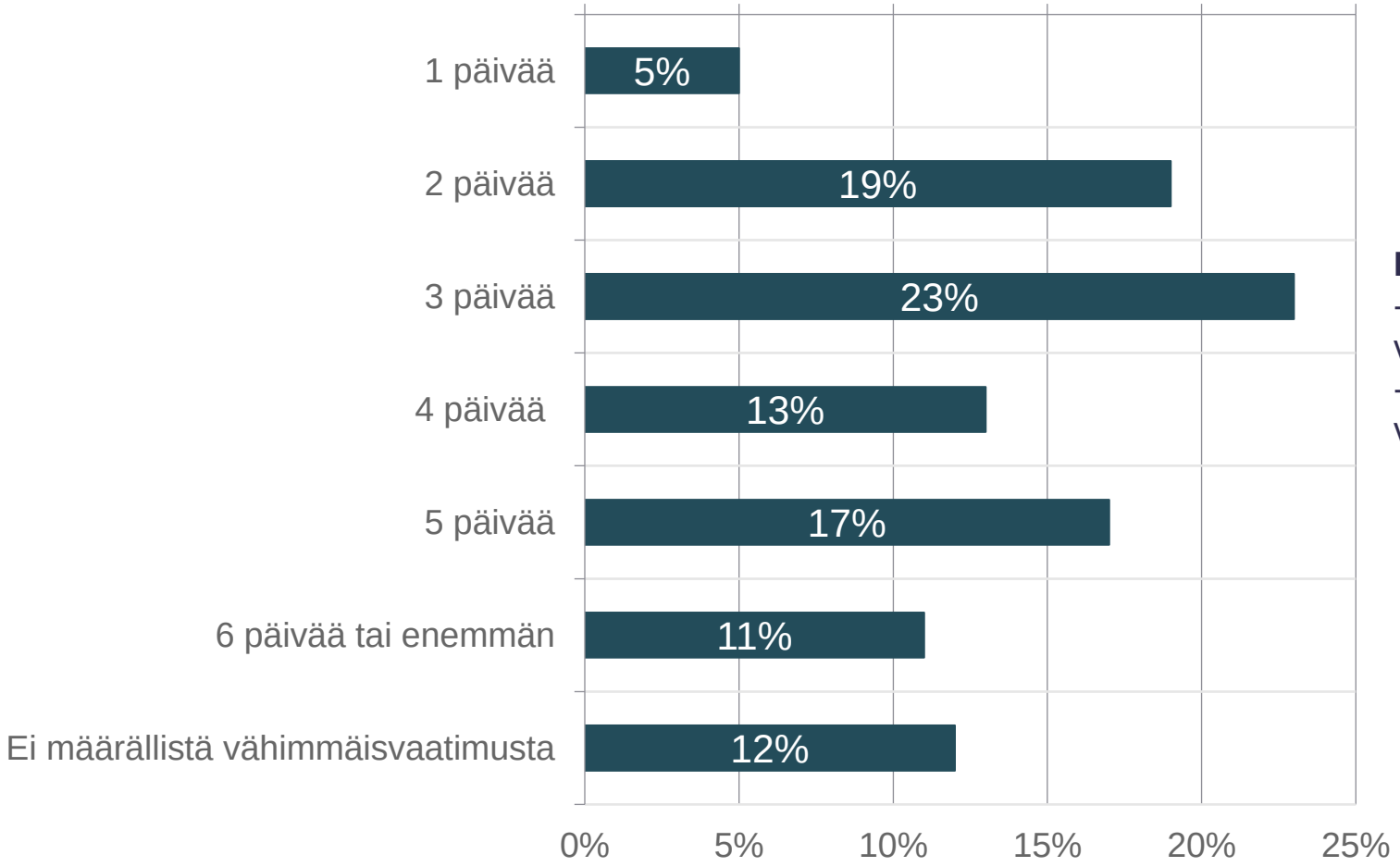

Havaintoja:
- Vastaukset määrällisestä (koulutuspäivää / vuosi) vähimmäisvaatimuksesta hajosivat laajasti
- Suosituin määrä (23%) on vastaajien mielestä vähintään 3 täydennyskoulutuspäivää vuodessa

Mikä seuraavista tekijöistä vaikuttaa mielestäsi eniten riittävään täydennyskoulutukseen? Valitse tärkein vaihtoehto.

Vastaajien määrä: 1612

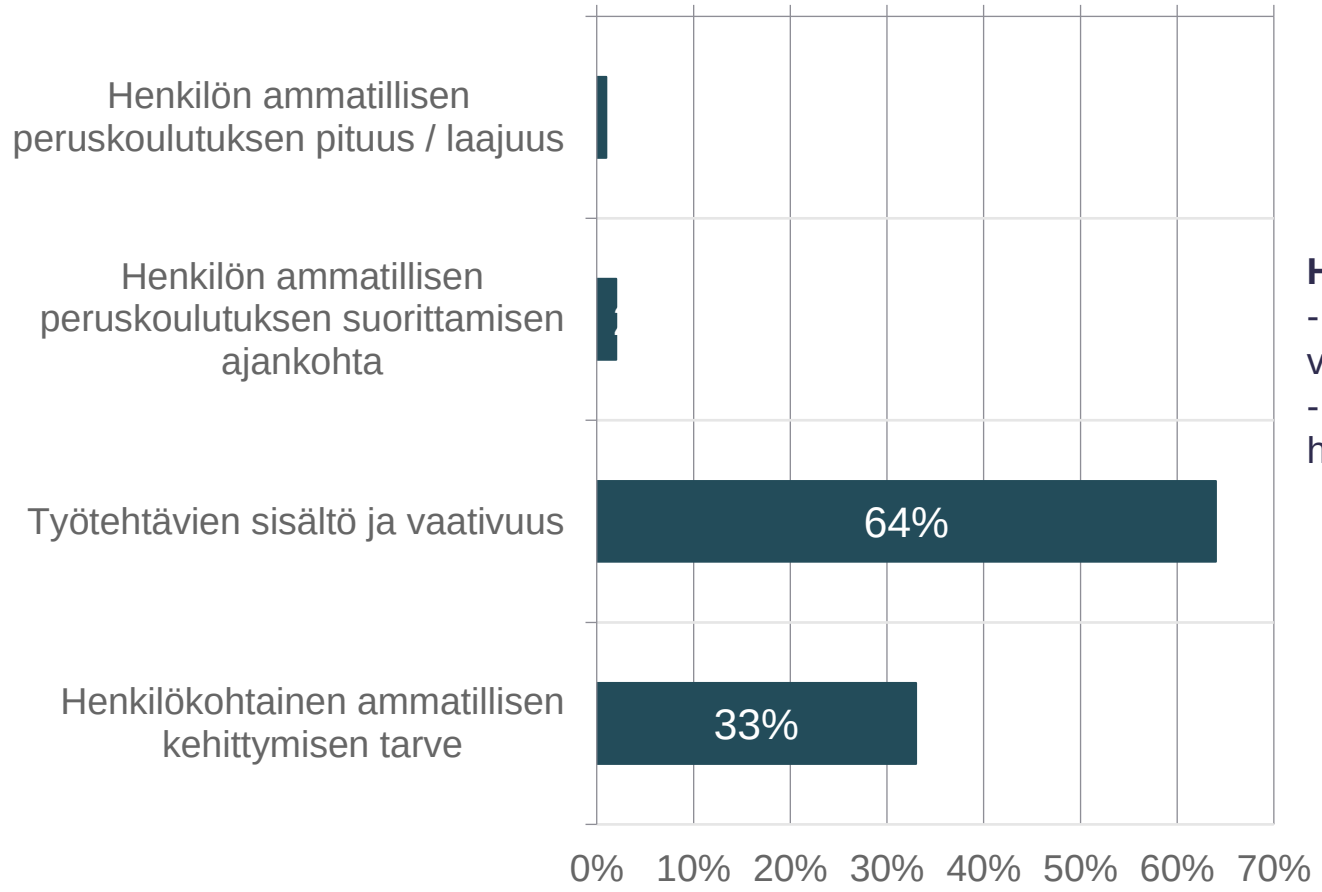

Havaintoja:

- Vastaajien mielestä tärkein täydennyskoulutuksen riittävyyteen vaikuttavista tekijöistä on työtehtävien sisältö ja vaativuus
- Toiseksi tärkein henkilökohtainen ammatillisen kehittymisen tarve

Miten hyvin täydennyskoulutuksesi on vastannut työsi osaamistarpeita vuoden 2023 aikana?

Vastaajien määrä: 1596

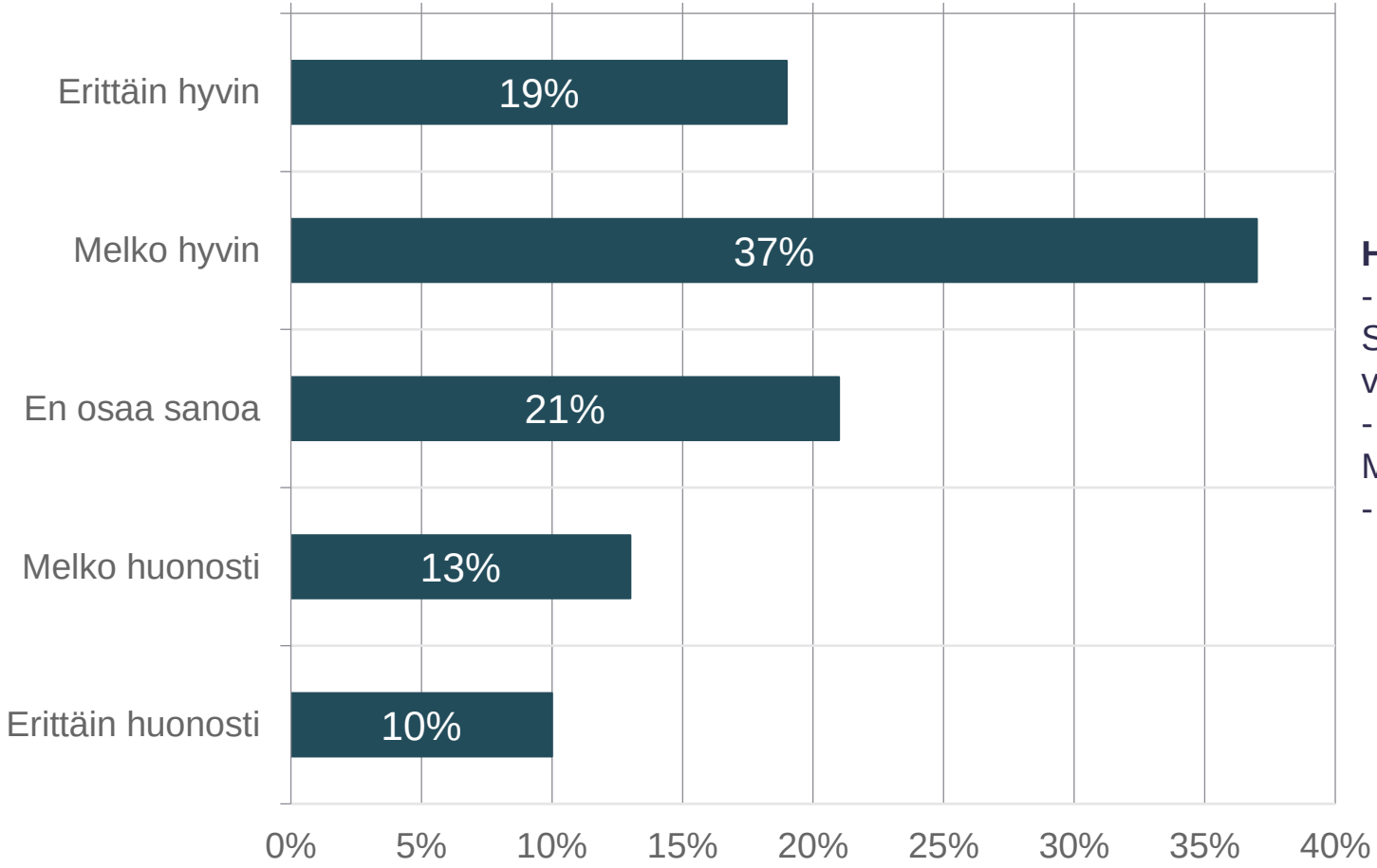

Havaintoja:

- Hieman yli puolet (56%) vastaajista oli Sitä mieltä, että täydennyskoulutus on vastannut vähintään melko hyvin oman työn osaamistarpeita
- Vajaa ¼ osa (23%) on sitä mieltä että se on vastannut Melko huonosti tai huonosti oman työn osaamistarpeita
- Noin viidennes ei osaa sanoa

Onko toiveesi täydennyskoulutukseen osallistumisesta otettu huomioon vuoden 2023 aikana?

Vastaajien määrä: 1613

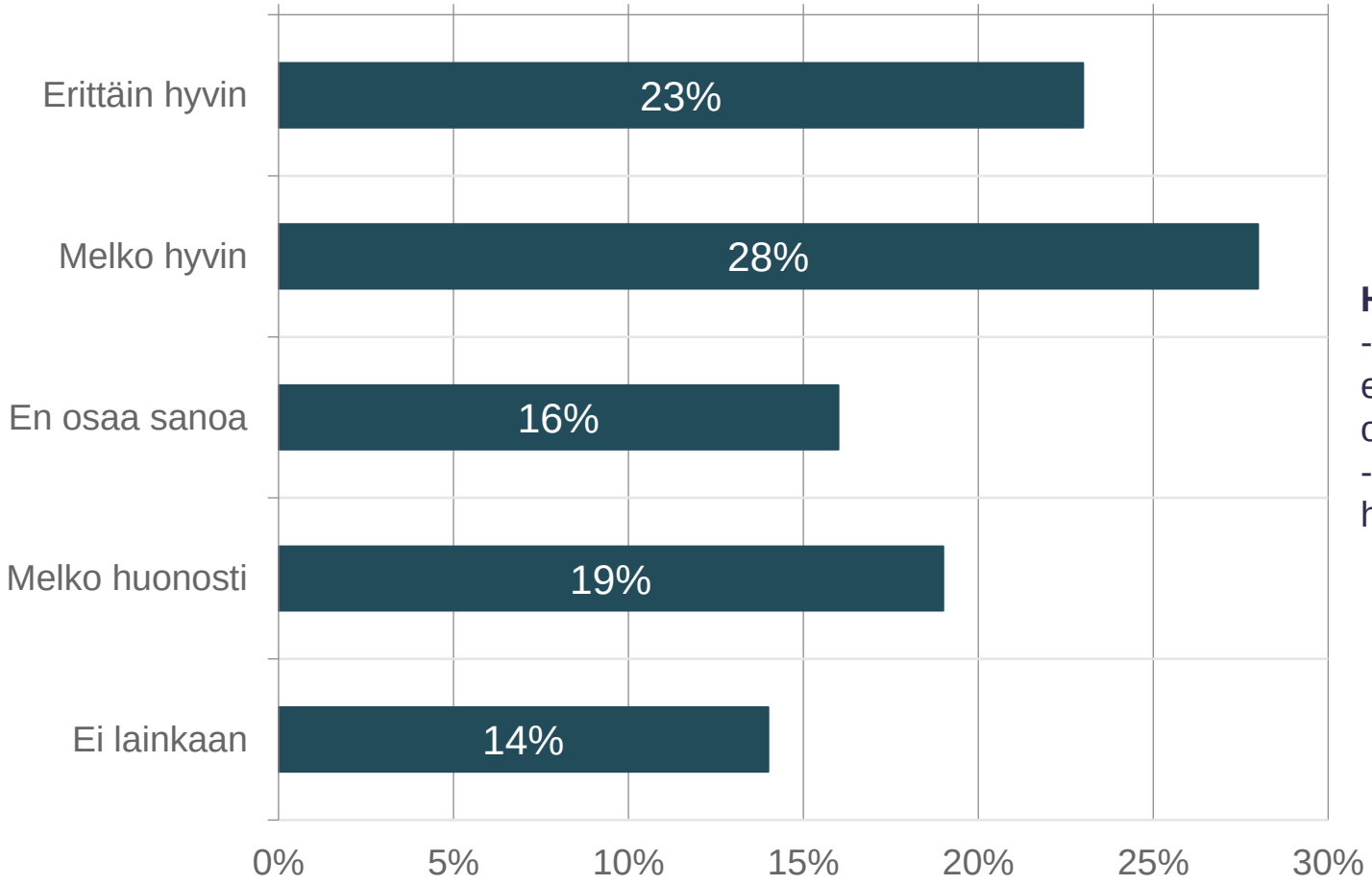

Havaintoja:
- Noin puolet (51%) vastaajista oli sitä mieltä, että oma toive täydennyskoulutukseen osallistumisesta otettiin vähintää melko hyvin huomioon
- Kolmannes oli kuitenkin sitä mieltä, että melko huonosti tai huonosti

Mitkä ovat mielestäsi tärkeimpiä täydennyskoulutusaiheita tai teemoja?

- Vastauksia yhteensä 1017
- Teemat vaihtelivat laajasti mm. vastaajan toimintaympäristöstä ja / tai ammatti- tai koulutustaustasta tai henkilökohtaisista tarpeista riippuen (oma tulkinta)
- Seuraavalla dialla webropolin Text Mining – työkalun avulla analysoidut pääluokat (teemat) ja esimerkkimaininnat ja määrät täydennyskoulutuksen tärkeimmistä aiheista
- Pääluokat on muodostettu vastauksissa esiintyneiden käsitteiden perusteella ja ne voivat edustaa varsin laajaa tematiikkaa
- Analyysin tulokset antavat kuitenkin suuntaa siihen, millaisia laajoja tai kapeampia teemoja täydennyskoulutukselta toivotaan (seuraava dia)

Mitkä ovat mielestäsi tärkeimpiä täydennyskoulutusaiheita tai teemoja?

Teema	Esimerkkejä maininnoista	Mainintoja
lasten hoitotyö, lastenhoito vakassa, perheet, perhetyö	Vastasyntyneet, lastentehohoito, lasten neurologinen hoito, nepsy-lapset lastensuojelu, lapsen tukeminen vakassa, perheen kanssa toimiminen, vanhempien kohtaaminen, vanhempien ohjaus	87
Lääkehoito	Lääkehoito, lääkeluvat, lääkekoulutus, lääkkeenmääräämiinen, Lämä-koulutus	82
Terveysteknologia ja digitalisaatio	digiosaaminen, digipalvelut, lääkintälaitteet, tietokoneohjelmat, puhelinpalvelu. Potilastietojärjestelmät, tietojärjestelmät	82
Mielenterveys- ja päihdetyö	Mielenterveys- ja päihdepotilaat, ahdistuksen ja itsetuhoisuuden hoito, opiskelijoiden mielenterveys, siedätyshoito, päihdeongelmat	70
Akuutti hoitotyö	Akuutti hoito, elvytys, sydänpotilaat, päivystys hoitotyö, tehohoitotyö hätätilanteet, trauman hoito	57
Haavan hoito	Haavahoito, haavan hoito, haavahoitaja	46
Työturvallisuus	Työsuojelu, henkilökunnan turvallisuus, aggressiivisen potilaan kohtaaminen, väkivaltatilanteiden ehkäisy, AVEKKI-koulutus	39
Hoidon tarpeen arviointi	Hoidon tarpeen arviointi, Kl. Päätöksenteko, RAI, vieroitusoireiden tunnistaminen. Arviointi, hoidon ohjaus, hoidon vaikuttavuuden arviointi	38
Kivun hoito	Kipukuntoutus, lasten kivun hoito, kipupumppu, traumakipu, psyykkinen kipu	35
Näyttöön perustuva toiminta	Näyttöön perustuva hoitotyö, käypähoito- suositukset, tutkimustieto	15
Kirjaaminen	Kirjaaminen, sähköinen kirjaaminen	15
Syöpäpotilaan hoitotyö	Syöpäpotilaan hoito, syöpätaudit, syöpälääkkeet, psykos.tuki	12

Tehyläisten täydennyskoulutuksen toteutuminen vuonna 2023

Johtopäätöksiä tuloksista:

- Tehyläiset eivät pääse riittävästi vuosittain ammatilliseen täydennyskoulutukseen. Tätä mieltä on noin puolet vastaajista.
- Lähes kolmannes (28%) vastaajista ei käyttänyt lainkaan aikaa täydennyskoulutukseen vuoden 2023 aikana
- Tehyläiset voivat kuitenkin pääsääntöisesti osallistua ammatilliseen täydennyskoulutukseen työajalla tai palkallisella koulutusvapaalla. Tätä mieltä oli lähes ¾ osaa täydennyskoulutukseen osallistuneista.
- Tavallisin tapa osallistua täydennyskoulutukseen on työpaikan oma sisäinen koulutus. Lisäksi yli 1/3 oli osallistunut ulkopuolisen yrityksen järjestämään koulutukseen ja noin ¼ oppilaitoksen tai korkeakoulun järjestämään koulutukseen
- Noin 30% vastaajista ei käytä aikaa omaehtoiseen ja vapaa-ajalla tapahtuvaan jatkuvaan oppimiseen. Kuitenkin n. 1/3 käyttää siihen joitakin päiviä vuodesta (vähemmän kuin päivä/kk)
- Suurin osa vastaajista (74%) on sitä mieltä, että sote-alan ammattihenkilöille tulee säätää jokin vähimmäisaikamääre vuosittaiseen täydennyskoulutukseen (x päivää / vuodessa)
    - Vastaukset riittävästä vuosittaisesta täydennyskoulutuksen vähimmäismäärästä jakaantuivat laajasti. Suosituin aikamääre oli vähintään 3 täydennyskoulutuspäivää vuodessa (23% oli tätä mieltä). Seuraavaksi eniten kannatusta sai 2 pvää/ vuodessa (19 %) tai 5 pvää / vuodessa (17%)
- Vastaajien mielestä työtehtävien sisältö ja työn vaativuus vaikuttaa eniten ammatillisen täydennyskoulutuksen riittävyyteen. Myös oma henkilökohtaisen kehittymisen tarve sai kannatusta. Sen sijaan ammatillisen peruskoulutuksen pituudella ei nähty olevan vaikutusta tarpeeseen
- Vain hieman yli puolet oli sitä mieltä, että täydennyskoulutus on vastannut vähintään melko hyvin oman työn osaamistarpeisiin. Täydennyskoulutuksen vaikuttavuuden tehostamisessa on ts. parantamisen varaa
- Vastaajat toivoivat oman ammatillisen taustansa, työtehtävien osaamisvaatimusten tai toimintaympäristön edellyttämien osaamisteemojen mukaisia täydennyskoulutuksia. Toiveet täydennyskoulutuksen sisällöiksi olivat mm. Digitalisaatioon, terveysteknologiaan, lääkehoitoon tai useisiin hoitotyön erikoisaloihin liittyvät teemat.